

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

E D E B İ Y A T / H İ K A Y E

K E M İ K

Doğan Yarıcı

KEMİK

Oğlak Yayınları, "1980 yılında bir yazarın uzantısı olduğunu sanarak ve o yazarı aramaya başlayarak" yazarlığa geçen genç bir hikâye yazarının ikinci kitabını yayımlıyor.

Daha önce yayınlarımız arasında çıkan Evlâ adlı yapıtındaki kısa ve yoğun hikâyelerinde Doğan Yarıcı "küçük hikâye"nin ne kadar ustası olduğunu bize kanıtlamıştı

Doğan Yarıcı, 1994 YAŞAR NABİ NAYIR HİKÂYE ÖDÜLÜ kazanan yeni kitabıyla bu ustalığına biraz daha ustalık katıyor.

Oğlak Yayınları, "İlk Yapıtları" dizisinden sonra, Doğan Yarıcı'yı "Edebiyat/Hikâye" dizisinde de yayımlamak istiyor.

Doğan Yarıcı'nın "Kemik" kitabı - <https://rantey.org>

K E M İ K

Doğ an Yarı cı

O Ğ L A K / İLK YAPITLARI

Kemik / Doğan Yarıcı

© Doğan Yarıcı / OĞlak Yayıncılık ve Reklamcılık Ltd. Şti., 1994

Bu yapının bütün hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılarının dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Kapak ve iç tasarımı: Serdar Benli

Kapak fotoğrafı: Senay HaznedaroĖlu

Dizgi düzeni: Fenice light 11 / 18 pt.

Ofset hazırlık: OĞlak Yayınları

Baskı: Bilimsel ve Teknik Yayınları Çeviri Vakfı, Tel:429 07 12

Kapak baskısı: Detay Basım, Tel: 613 06 17

OĞlak Yayıncılık ve Reklamcılık Ltd. Şti.

Genel Yönetim: Senay HaznedaroĖlu

Yayın Yönetmeni: Raşit Çavaş

Meşrutiyet Caddesi, Kibelelizade Sokak 1 Tepe Han D:6

Şişhane-İstanbul Tel: 251 71 08-09, Faks: 293 65 50

Birinci baskı: Temmuz 1994

ISBN 975 - 329 - 026 - 8

İ Ç İ N D E K İ L E R

1

Fermuar / 13

Döngü / 19

Muska / 23

Suret / 29

2

Kemik / 35

Şahit / 39

İzlek / 43

Temrin / 49

Uçurum / 53

Leibniz, J. Bosch ve oyun çiçeđi Spinoza'ya...

"Özgürlük, kötülük ve tanrının varlığı nasıl uzlaşacak?"

I

*Erindi sular
yasaklar serindi
doğrular sinsiydi
yaz mevsim değildi*

F E R M U A R

/// Annesi don giymesini sıkı sıkı tembihliyor. Temiz insanlar her zaman don giyer, yıkanır, değiştirir, saçlarını tararlar, herkesin ortasında oralarını buralarını karıştırmaz, kaşımazlar.

Tekrar ediyor yokuşu tırmanırken. Her şeyi iki kere tekrar ediyor. Sağa, kaldırıma gelince sola, çapraz çıkıyor yokuşu, yaşlılara baktı onlar böyle yapıyor, daha az yorulmak için olduğunu söylüyor Yani. Adım attıkça değen fermuarın serinliğini seviyor. Don varken olmuyor bu. Daha çabuk bitmiyor mu dümdüz ve dik çıksa? Sağa sola saparak çıkmak zamanı yaşlandırıyor.

"Herkes bunun peşinde," diye yakınıyor elindeki torbayı tezgâha bırakırken.

Yani tabure itiyor ayağıyla, "Ee, zaman önemli," diyor, gülüyor, bakmadan, ağzındaki çivilerin sırasını bozmadan.

"Yok, o değil, bunun peşinde herkes."

"Ben şanslıyım, anlamam."

Tabureyi kenara çekip iki duvar arasını adımlıyor. Her gelişinde ölçüyor dükkânı. Her gelişinde duvarlar birbirine

yaklaşıyor, gün geçtikçe daralıyor bu ispiroto kokulu dükkân. Yani büyüdüğünü söylüyor, "Büyüyorsun, bacakların uzuyor, ondandır."

Dükkânın tam ortasında bir kuyu var. Bir kez açıp göstermişti Yani. Suyu yakında. Dibi görünmüyor. Bütün çıraklarının aşağıda olduğunu söylüyor Yani, "Onlar da senin gibi meraklıydı çok, meraktan yok oldular."

Yani böyle konuştuğunda korkusu daha da artıyor. Kâbuslar görüyor. Kovalıyorlar onu, büyüdüğünü söylüyorlar, artık zamanın geldiğini. Dükkâna kaçıyor, Yani yok. Kuyunun kapağı açık. Kapıda herkes. Atlıyor suya. Annesi, babası, berber, hepsi yukarıda. Görüyor onları. Yüzleri uzuyor, yamru yumru oluyorlar. Kuyunun dibinde çıraklar kafalarını kaldırmış bakıyorlar, oralarını tutmuş gülüyorlar. Bacaklarında derman kalmamış, batacak dibe, nefesi bitiyor. Yani elini uzatıyor dalgalı, burnundan tutup suyun yüzüne çekiyor.

"Öldün mü velet?"

Herkes gitmiş. Kuyu kapalı.

"Pilav var, bamya, ayva."

Pilav var, bamya, ayva. Pilavın üstünde kıvrım kıvrım bir parça.

"Daldır kaşığı!"

Sevmiyor artık pilavı, tiksiniyor.

"Boş laf o, şakadır. Pilavın üstüne koyarız diye takılırlar her çocuğa."

"Ne lüzumu var Yani? Ne istiyorlar bundan?"

"Lüzumludur ki lüzumu var."

~

"Yine çış etmeyecek miyim?"

"Edeceksin."

~

"Seninkini kestiler mi?"

"Yo."

15

~

"Bak gördün mü?"

"Erkek demezler sana."

~

"Sen nasıl yapıyorsun?"

"Neyi nasıl yapıyorum?"

"Kadınla işte."

"Bunları biliyorsun bak, yemeyeceksen yürü eve!"

Bunları biliyor, evet. Geçen yaz, tatilde, köyün hayvanlarını gütmeye sırası dedeye geldiğinde, amcasıyla birlikte bütün öküzleri ve inekleri toplayıp dağa çıktıklarında, doruktaki çitlerle çevrili gölgelikte, bütün öküzlerin bir tek ineğe, bir tanecek ineğe saldırdığı sırada görmüştü ilk kez, inanamamıştı, öküzlerin pembe, ince, buhar tüten oralarını. Zavallı inek. Üç gün sonra salına salına inmişti köye. Kurt kaptı sandıydı. Gelir demişti köylüler. Öküzler hiçbir şey olmamış gibi ahırlara dönmüştü.

Ertesi gün bir başka eve sıra geldiğinde, o evin erkekleri köyün hayvanlarını otlatmaya çıkardığında yine bir inek seçecekti öküzler ve yine evin küçüklerine sopa verip öküzlerin oralarına oralarına vurduracaklardı ineği korumak için çitlerle çevrili gölgelikte. Başka zamanlar hiç belli olmu-yordu öküzlerin böyle bir şey yapacakları. Masum masum yürüyor, tüylü ve küçük çiş ediyorlardı. Tüylerin arasından böyle bir şey çıkacağı aklından bile geçmezdi görmeyenin. Ne oluyordu da böyle oluyordu bu öküzler? Erkekler de böyle miydi? Kendisi de böyle olur muydu erkek olur da büyürse?

Burada kafası karışıyordu işte. Yani'yi gözlüyordu. O ke-silmemişti, büyüktü, erkekti. Hiç giremediği evinin yatak odasındaydılar. O, Yani ve bir kadın. Kadın yatakta sırt üstü yatmıştı, acayip hareketler yapıyordu. Yani yapışkanlı kaskatı pantolonu, kareli gömleği, cebinde falçatası, ayakta, masum masum duruyordu. Giyinikti, giyinikti de önünden pembe ve cılız bir şey sarkıyordu. Kadın tuhafliklar yaptıkça büyüyordu, gittikçe büyüyordu, odadaki her şey. Annesi

bağırıyordu, neredesin? Yani kadına doğru eğiliyordu. Neden bir yandan onları seyrediyor, bir yandan da çişini ediyordu bilmiyordu ama çiş bitir bitmez bir sopa kapıp Yani'ye saldırmayı düşünüyordu. Orasına vuracak, bitince çiş. Babası da bağırıyor. Kapiya vuruyorlar. Yani ve kadın görüyor onu, çişine bakıyorlar. Eğer hemen dışarı çıkmazsa çok fena dayak yiyeceği söyleniyor. Annesinin sesi, babasının kapiya vuruşu, kadının kahkahaları. Kendini hemen dışarı atmalı. Çişini yarıda kesip, korkuyla çekiyor fermuarı.

Yani kıs kıs gülüyor başucunda.

"Geçmiş olsun erkek, kurtardın seninkileri masraftan."

Her şey bitmiş gibi, kurtulmuş artık. Bacaklarının arasında koca bir sargı var. Odanın içinde teyzeler, halalar, amcalar, dayılar, çıraklar, öküzler, inekler.

"Bu da benden," diyor Yani, kucağına şeridi mavi kumaştan, sökük, dişleri dökük bir fermuar atıyor.

Anlamadı elbet.

"Bu ne?"

"Fermuar."

"Berber nerede?"

"Yok!"

"Kim kesti beni?"

"Fermuar."

O gün bu gündür her gün don giyiyor.

D Ö N G Ü

// Çukurda kara adamlar var; parmak aralarından taşmış beyaz nasırları, kazmaları ve kürekleri, ceplerinde ikinci sigaraları. Sırf ceplerini taşıyın diye renkleri güneşten uçmuş, sırtları terden tül olmuş martı yaka gömlekler giyiyorlar.

Kulaklarının önünden usulca çenelerine inen favorileri var; aralarına yağmur taneleri bile giremeyecek kadar sık, siyah, yıkanmamış saçları.

Türküleri uzak, lakırdıları anlaşılmaz. Bakışları yabanıl, yanık. Oraya, aşağıya, yoldan geçenlerin ancak ayak uçlarını görebildikleri derin çukurlara ait olduklarını biliyorlar.

Arada bir, sırayla, güneşe bakarlar; gür, uzun kirpiklerinin arasından. Yüzlerini buruşturmazlar.

Eczaneye gidiyor, yasak onlara bakması, konuşması, alışverişi bitti, annesi balkondan izliyor. Naylon torbalardan alacak, küçük, bebek emzirilen.

Eczacı "Bu onlardan değil," diyor, "biberona takılmaz."

"Sen ver yine de," diyor, vitrin camına yapışıp, "altı tane, ikişer sar."

Dönüşte yolunu değiştiriyor, balkonda çiçekleri suluyor-
dur çünkü, ekmek aldırır, ekmeği getirdiğinde "Ezan okunacak
içeri gir," der, Sürmeli'ye göndermez annesi.

Sürmeli yengeye gitmeyecek oysa. Tenekeli Mahalleye.
Caminin avlusundan tırıs geçiyor, ezberlemedi Sübhaneke'yi.
Arkası dönük, abdest alırken göremedi hoca.

Çingeneler, Tenekeli Mahallenin ortasında yere çömeli-
yor, bir yığın inciri, olmamış, dalından çalınmış, minnacık,
sütü akan incirleri tek tek soyuyorlar. Parmakları; baş par-
mak, işaret parmağı ve onun yanı başındaki yardımcısı simsi-
yah, yapış yapış. İz var, her ne kadar torbacıkları taksa da
parmaklarına, bıçağı ustalıkla kullanamıyor henüz.

Babası kaputları kimin için aldığını soruyor, annesi
parayı nereden bulduğunu, Sürmeli'den alıp almadığını...

Sürmeli'ye götürmedi, yalan! Çingenelere. Sürmeli yenge
masum, bir gözünde perde var, doğuştan, delikli, süzgeç gibi,
deriden. Kesmişler çocukken, parçası kalmış kaşında, kirpiği
değişiyor. Sürmeli yenge dul, kocası gemilerde çalışıyor, oğlu
var, okuyor, aynı sınıfta, kocası gitti gömüldü gemisi sulara,
cesedi yok, herkes gelmez diyor. Sürmeli kusuyor, tayyörleri
dar geliyor, kimse bilmiyor.

İncir sütü sürüyorlar koluna, geç kaldı, yemeğini
soğuttu, duayı ezberlemedi, ceza. Süt yakıyor tüm gece, sabah
uyandığında et beni yok olmuş kolunda. Ağlamıyor.

Tek dostu, adı Metin, diyor ki ona, "Parmağa takılmaz-
mış bu."

"Biliyorum," diyor Metin, gözüyle gösteriyor, "buraya."

"Fakat," diyor dostuna, fısıltıyla, "gördüm, Çelik amca takmamıştı orasına."

Dostu Metin, biraz büyük ondan, gül kokulu, "Nerede gördün?" diye yapıyor yakasına, "Sakin defterine yazma, anan okur."

Okuyamaz! Okusa da anlayamaz! Tersten yazıyor. Çelik amcanın Ali olduğunu bilemez hem. Çukurdan çıkan tek kara adam Çelik amca. Gölgede, inşaatların zemin katında demir büküyor. Sürmeli'ye haber salıyor onla. Sürmeli yenge gözleme yolluyor onla. Çelik amca saat söylüyor ona. Sürmeli yenge olur diyor ona. Çelik amca uçak yapacağım diyor sana. Sürmeli horoz tüyü veriyor sana. Sen horoz tüyünü alıp koşarak varıyorsun Çelik amcanın yanına. Çelik amcan horoz tüyünü incirin süt kokan ağzına saplıyor, fırlatıyor havaya.

İncir ve tüy, yükseliyor yükseliyor, bulutlara değişiyor, duruyor bir an, o an annenin sesini duyuyorsun, hocanın bir de, ezan okunuyor, akşam oluyor, yemek hazır, gün elinden alınıyor.

İncir ve tüy, havada, durduğu noktada sana bakıyor. İn aşağıya uçağım diyorsun, seslere aldırmadan, gel bana, ulaş bana, al bizi, kaçır bizi, hadi...

Hadi diyeceksin, Sürmeli yengene, Çelik amcana, Metin'e... Hadi, uçak gelmek üzere, hazırlanın, kaçalım... Gidelim diyeceksin, mahalleyi terkedelim yenge, oğlunu da al, dostumu, Çelik amca tezgâhını da alsın yanına.

Bahçeye dalıyorsun, nefes nefese. Sürmeli'nin kapısında bir çift ayakkabı var, yeni, büyük, parlak, gâvur. Kapıyı

açıyor Metin, gözleri hiç bu kadar ısıltılı değildi, hiç bu kadar sevinçli görmedin onu. Hiç mi hiç boynuna sarılmamıştı? Elin-den tutup seni içeri çekerken "Babam döndü," diye bağırıyor.

İncir ve tüy, uçağın, dönerekten, pır pır ederekten, Tene-keli Mahalleye selam ederekten, akşamı yüze bine yüz milyon bine bölerekten iniyor, omuzları çökük, saçları dağınık, bungalun, mahzun, düşüyor.

M U S K A

"Korkuyla

yaşamayı

unutmamalısın

oğlum.

Korku,

bastırılmayacak

kadar

yüce

bir duygu."

Çürük Amca

/// Bahçede, çitin altında uzanmışsın. Dünyada senden başka hiç kimse bilmiyor. Sıcaktır, çorap giyemezsin, çorap giymezen çalı çırpı bileklerine dolanır, börtü böcek sokar, kaşınırsın. Körpe derin örselenir, kalınlaşır, alışır.

Sinsi sinekler, rüzgâr hiç yoktur, gelirler, biri konar, keşfe çıkar önce potinde, bağcıkta. Arılar arada uğrar, bağcık deliklerine kafalarını sokarlar. Sinek bıkma, bileğine kayar, eti bulunca bacıklarını bük, iyice sokulur, kısa kısa yürür, en ince yere, bilek kemiğinin oylumuna tün, ısırır. Elinle vurur kaçırırsın. Sinek uçar, diğerleriyle döner. Kaşındığın yer kızarmıştır orayı bulurlar, paylaşırlar.

Çok dalarsan daha da kötüsü olur. Kulağına bir vızıltı yaklaşır, kesilir. Ensen birazdan acıyacaktır, çünkü yeşil kuyruklu beygirden bıkıştır. Elini sallarsın, kaçtığını sanırsın, uçmaz. Ensene yapışmış karnını şişiriyordur. Parmaklarınla tutarsın, alıp, yere atar, güneşte parlayan gövdesine bakarsın. Çırpındıkça renk renk belenir, bir sarı bir mavi, kırmızı mor yeşilin tonları gözlerine serilir. Kemiklerini kırdın sineğin, yerde çırpındıkça için için gülersin, kemiği yok sineğin, şu an bilmiyorsun. Yeşil, yemyeşil bir kamyonetin içinde, sağda, koltukta, şoförle toprak kokan bir adamın arasında, torpido gözünde yapışık, güneşte rengârenk yanar döner bir yazıya bakarken at sineklerini hatırlamayacaksın.

Dünyada senden başka kimse bilmiyor hâlâ. Sineklere tuzak kuruyorsun. Vücudunun açık yerlerine konanları kovmuyorsun, sadece ayağındakileri... dizemli aralıklarla titretiyorsun ayaklarını, uçup dönüp hepsi birden bileğine konuyor. Sığıntılar ve kan emiciler kovulan yere geliyor daha o zamandan biliyorsun.

Bu kez kulağında daha büyük bir acı, yangı... uzuyor. Kulağını tam kıkırdağından kavrayan, çektikçe ovuşturan kemikli parmakları hemen tanıyorsun.

Sana çimdik attı bu parmaklar, ekmek kopardı, boz yaptı, sus yaptı, gıdıkladı, kulaklarını yıkadı.

Kıçında beş parmak acısı peşi sıra yürüyorsun. Kafanı karıştırıyor arnavut kaldırımları, düzenini bozuyor; her taşın ortasına basamıyorsun.

Önündeki tek adımın üç adım gerisindesin. Düzlüğe gelmeden iki bacak arasında kısıtılıyorsun. Hiçbir yerde rastlamadın, hiç kimsede görmedin, bir daha takılmadı, o parlak, sert, gıcırtilı, meşin kayışla göğsünden bağlanıyorsun. Dizginler kısa, seke seke zıplayarak, koşar adım, on üç adım uzaklaşabiliyorsun ancak. Dizginleri germiyorsun, ardında kalan adımları sürüklemiyorsun. Biliyorsun, çevresinde dolansan, on iki adımında fırdolayı onu kısıkıvrak bağlarsın, ipin ucunda düğüm olursun, onu tutsak edersin. Edemiyorsun, sen tutsak oluyorsun, üç gün sokağa kapatılıyorsun, içeri giremiyorsun, camdaki seslere bakamıyorsun.

Sırtında kayışın, yer sofrasında oturuyorsun. Ahşabın, damarları çıkmış, lif lif, yaşlı esmer tenine gülümsüyorsun. Gülme, diyor gerilen dizgin, nefesin kesiliyor, aldırmiyorsun. Parmağını gezdiriyorsun, sofrayı seviyorsun, ahşapla yakınlığını henüz bilmiyorsun.

Bir adam oturuyor karşına, biss... Neymiş derdi eniğin? Havari efendi,
 diyor dudakları sessizce ta- yabani. Geceleri ağlar, bil-
 mamlıyor. Adama ba- mez, kâbusunu anlat-
 kıyorsun, adamın maz, kimseyle ko-
 suratında ahşap nuşmaz, sokağa
 konuşuyor. Ko- çıkmaz, çıkar-
 nuştukça sof- sa kaçır, bağ-
 ranın çizgi- larız da bu
 leri uzuyor, kayışla ısı-
 katlanıyor, rır dişleri-
 birbirine ni kırar. Du-
 karışıyor. rup durup
 Sofra saka- zırlar, se-
 lını okşuyor dirin altı-
 bir kâse ko- na girer, yal-
 yuyor orta- varırsın gel-
 ya, plastik sü- mez, pipisiy-
 rahiden su dö- le oynar, kaka-
 küyor içine. Su sını koklar, her
 mutlu, ıslık öttürü- şeyi koklar ağzına
 yor, coşuyor, sağa sola atar. Bul çaresini diye
 koşturuyor, durmak istemiyor. geldik efendi, içinde kötülük var.

Bak kâsenin içine
 Baka baka in içine
 Gör kâsenin dibinde
 Bir sandık duruyor mu.

Durmasın, oynasın. Kâsenin şeklini Ayağını titretme! Baksana kâseye,
 almasın. Yerinde kalmasın. sandığı görsene. Ayağın
 Zıp zıp zıp zıplasın, durmazsa yiyeceksin
 hop hop hop hop- tokadı. Boşver inan-
 lasın, kâse kırıl- dır onları, gör-
 sın, herkes her düm de san-
 yere dağılsın. dığı. Aç ka-
 Büyüsün kü- pağını, çık-
 çülsün büyü- sın içinde-
 sün küçül- ki. Benim
 sün, uyku- o, korkma
 muza gir- benim, i-
 sin. Gözü- çinde taşı-
 müzün içi- dığın kötü-
 ne. Uzasin içi- lüğüm. Gö-
 salsın uzasin remez sen-
 kısalsın, bizi den başka kim-
 ağlatsın. Uyku- se. Onların de-
 muzdan uyandır- gilim, senin dos-
 sın. Sular aksın içimi- tunum. Mahsusçuk-
 ze, sular taşsın içimizden. tan söyle, açtım de sandığı.
 Ağlayalım, herkes bilmeden ağlasın. Beni dinle. Ne söylense gördüm de!

Baktım sandığımı içime
 Gölgem vurdu içime
 Gördüm en güzel haliley
 Gölgemiz karşı cinsimiz

Bahçede, çitin altında uzanmışsın. Değişmişsin, göbeğin çıkmış, göğüslerin sarkmış, yorgunsun. Dünyada senden başka herkes biliyor. O sırrı, fanılanın göğsündeki paslı deliklerde hâlâ taşıyorsun.

S U R E T

"Hadi şimdi benim yüzümü sil

Bu şehirde hafif de olsa kalmasın suretim

Ebedi aşkım ölümle birlikte gitsin"

Suat Bilgi

/// Herkes onu arıyor, o pazarda, niyetçinin tezgâhında. Sadece niyetçi değil adam, kalem, silgi, kalem kutusu, pastel boya, sulu boya, fırça da satıyor. Niyetler ince uzun bir kutuda dizili ağız kesik zarfların içinde gizli. Beş çizgili kâğıtlarda yazıyor tarak, ağızlık, jilet, ciklet, nane şekeri, defter, Ata resmi, küllük, ayna, yan keski, güneş gözlüğü, tesbih, sarı yüzük.

Yüzük. Onu istiyor. Tek hakkı var, çok az zamanı. Yüzüğü kazanıp, kaçmalı. Gül'e gitmeli, yüzüğü takmalı, bağlanmalı, örtüyü kaldırmalı, bir kez, son bir kez bakmalı.

Söz vermeli Gül, bekleyecek, büyüyecek, döndüğünde evet diyecek, avuçlarına çivi de çaksalar onunla evlenecek.

Zarfların ağzında gezdiriyor parmaklarını. Sanki kalın, çok kalın, şimdiye kadar yazılmış en kalın, heyecanlı, sürükleyici, aşkın sırlarıyla dolu, kimsenin bitiremediği bir kitabın okunmaktan yıpranmış, yumuşamış sayfalarını merakla karıştırıyor. Daldırıyor parmağını birinin içine, gözlerini kapıyor, çekiyor zarfı. Niyetçi el çabukluğuyla aralıyor zarfın ağzını, okuyor...

Yüzük!

Omuzunda peynir kokulu bir ağırlık.

"Devşirme, eve git! Millet seni arıyor."

Yüzüğü kaptığı gibi koşmaya başlıyor. Onu yakalayacaklar, yıkayacaklar, giydirecekler, kuleye götürecek, işkence edecekler.

Şipşakçının sokağında kala kalıyor. İki cüce dizlerinin gerisini testerelerle kesiyor. İki dev ağız ağıza vermiş ciğerlerinin içinde konuşuyor, avaz avaz bağıyor.

Sürünerek merdivenleri çıkıyor, zile tırmanıyor.

"Gül evde mi?"

"Gül abla yani!"

"Evde mi?"

"Yok! Çıktı!"

Şipşakçı Tayyar, torbasının içinden bakıyor da, her şeyi görüyor gibi.

"Gül geçti mi buradan?"

"Kıyıya indi."

Bildi nereye gittiğini. Burunbahçe uçurum, iki çınar sırt sırta, kıyısında fabrikanın kakaları, denizin üzeri üzüm çekirdeği kaplı. Burada buluşurlar, salak, nasıl da akıl edemedi, önce oraya bakmadı.

Daire'nin önünde yakalanıyor. Kafasına tası vura vura yıkıyor, çimdikleyerek giydiriyorlar. Ağlıyor, zırlıyor kâr etmiyor. Kulenin altındalar artık, mumların gölgesinde, dumanların ortasında, sıraların arkasında.

Uzun boylu, cübbeli, boynunda kurdelesiyile keçi sakallı, kukuletalı adam, eliyle işaret ediyor, yanına çağırıyor onu. Çaresizce yaklaşıyor. Annesi yine anlatıyor, yine ağlıyor. Adam, keçi sakallı, berberin ahbabı, eteğini kaldırıyor. Annesi kafasını tutup zorla eteğin altına sokuyor. Kimse yok burada. Karanlık. Sıcak ve şekilsiz. Kafasının üstüne kitap konuyor. Görmüştü, deri kaplı, kargacık burgacık yazılı bir kitap. Okudu, üflledi, eteğinin altından çıkardı adam, yüzünü okşadı, uğurladı.

Eşyaların arasına oturtuyorlar onu, çamaşır sepetinin içine. Kamyon hareket ediyor, bütün ev sallanıyor, itişiyor, birbirine tutunuyor, homurdanıyor eşyalar. Mahalleli pencereden el sallıyor, uzaklaşıyorlar.

Şipşakçı Tayyar, kafasını soktuğu torbadan kutusunun içine girecek gibi. Girip de çıkmayacak, her şeyden kaçacak gibi.

Bağırıyor Tayyar'a. Tayyar dişlerini gösteriyor, burnunu. Eliyle cup yapıyor.

Burunbahe yolu dik, kamyonun nefesi tık, çınarın dalları sarkık. Tutunduėu gibi dala, evden, kamyondan, eşyalardan kopuyor. Göl'ü buluyor bahçede, yüzüğu takıyor, vedalaşıyor. Resmini ekiyor, Tayyar gibi.

2

*Birdi iki anlam
aşk ölümle sürterdi
çoğalırdık her sabah
nesebi gayri sahih*

Hüsnü Enişteye...

K E M İ K

/// Bu mezarlıkta anlatılan çok hikâye var. Mesela, Çatal Kemik. Adamın biri bilinmeyen kişilerce öldürülüyor, buraya gömülüyor. Sadık köpek, mezarına geliyor sahibinin. Başucunda bekliyor. Kazıyor mezarı, ayak ucunu buluyor. Köpeği kaldıramıyorlar oradan, saldırıyor. Çürüyen dizlere yatıyor, aylarca yas tutuyor.

35

Bir gün, kendi halinde mezarlığın önünden geçip giden bir adamcağıza o bir deri bir kemik haliyle saldırıyor. Oracıkta gırtlakını ısırp öldürüyor. Geri dönüyor kazdığı çukura, çok geçmeden ölüyor. Kimse dokunamıyor köpeğe. Araştırıyorlar, gırtlakı kopan adam, meğer bizim köpeğin yas tuttuğu adamın katili değil miymiş?

Bu girişte anlattığım. Daha güzelleri var. Bir sürü var. Dinleyecek kimse yok. Kaçıyorlar. Lanetli mezar falan filan. Artık fatiha bile okumuyorlar görüyorum. Geçerken, kimseye hissettirmeden açmıyorlar ellerini, pardesülerinin cepleri içinden avuçlarını yüzlerine doğru çevirmiyorlar. Zaten git-tikçe azalıyor sayıları. Bir sütçü var, yazları zeytinyağ satan yoğurtçu. Bir de şüpheci H.E.F. Kim bilir ne yapıyorlar burada olduğumu.

Birlikte geçmediler hiç. Tek tek, sırasız. Sabah ve geç vakit, yan gözle baktılar. Biri kapıdaki çeşmeden su içti hatta. Düşünmedi niye pırl pırl bu kurna? Boyalı bu kapı, bekçi yok? Yeni taş yok, eski hepsi, bakımlı. Şapkaları yeşil, omuzları yosundan arınmış, yazıları fırçayla kazınmış, elifleri tek tek boyanmış. Eğri duranlar eğri, düz duranlar düz, üstü kapalı olanlar kapalı. Bu üçüncü gelişleri. Kafa yok bunlarda. Her mezar muntazam da niye biri tam kapatılmamış? Biri düştü içine, ilk geceydi. Korktu, bağırdı salak. Diğerleri çekmeye çalıştılar yukarı, sanki mezardaki çukur derinmiş gibi. Kalksa anlayacak, kalktı sonra ama yine de çıkamadı, ayağı bir şeylere takıldı, sanıyorlar mezar onu yuttu yutacak. Zor da olsa çektiler bacağını, çıktı nihayet, ayakkabısı aşağıda kaldı. Kaçtılar.

Mehtapta geldiler ikincide. Mezarı buldular, ayakkabıyı çıkardılar. Bir kemiğe sıkışmış, ucundan. Kemik tuhaf, aya tutup baktılar. Aslı, adam gibi bacak kemiği; ortasında çatal olan ince kemik ne? anlayamadılar. Köpeğin kemiği, köpeğin. Kaynamış adamın bacağına. Korkmadılar, başladılar oyuna. Kemik oyunu oldu adı. Biri fırlatıyor kemiği uzağa, düşer düşmez peşinden fırlıyorlar. Kim bulursa seçiyor ebeyi, atıyor kemiği. Lakaplarını böyle öğrendim.

Miko biri, azık getiriyor, su; yorulunca yiyip içiyorlar. İstro bir diğeri, gözcü. Hem koşuyor hem bakıyor var mı bir yabancı? Göremedi beni. Boynunda asılı düdükle oynayıp duruyor. Akıl hocası, Cebo. Her şeyi o buldu. Anlatıyor, dinliyorlar. Sona kalıyor. Azro ama çoğunluk önce o buluyor kemiği.

Esmer mi esmer, cepleri taş dolu. Sıska mı sıska, çelimsiz ama çevik mi çevik piç kurusu.

Kurnaya dayıyorlar ağızlarını. Ara vermemek için. Arada su içip şişmek istemiyorlar. Bu sefer pek hevesliler. Her şeyin üçüncüsü bambaşkadır demiş Cebo, belli. Üç bazen sondur, bazen sabrın başlangıcı.

Duvardan atladılar. Kalemi fırlatıp pencereye koşuyorum tekrar. Kemik havada. Azro atmış, geri geri sendeliyor, sekiyor düşmemek için. Ne hırs var bu oğlanda, nasıl fırlatıyor kemiği. Dağıldılar işte. Servilerin arasından kıvrıla kıvrıla koştu Miko, kaptı kemiği, fırlattı var gücüyle; ebe lsro. Cebo'nun yanında bir yerlere düştü kemik. Taşa çarptı, duyduk sesini. Düşse kalka vardı Cebo'nun yanına lsro. İtti kenara Cebo'yu, atladı üstüne kemiğin, kaptığı gibi fırlattı mezarlığın içerlek duvarına, Azro diye haykırdı. Azro orada yahu, dibimde! Herkes Azro'ya doğru koşuyor ama yetişemezler. Azro ellerini kaldırdı, havada karşılayacak kemiği. Fakat tutmadı, kemik az öteye düştü. Öylece durdu Azro, elleri havada, gözleri yukarıda. Miko geldi ilkin, Azro'yla yukarı bakıyorlar. Diğerleri de burada. Büyüdü gözleri hepsinin, kalakaldılar. Mehtapta parlıyorlar, görüyorum. Onlar da görüyorlar. Ürkek kıpırdandılar. Yukarıda bir pencere var. Tepesi görünmeyen iç duvarda büyük bir pencere. Hayır pencere değil; pencere pencere, perde yok yalnız. Kemerli ve yüksek, ne kadar yüksek hiç bilemem. Bir karaltı var duvardaki pencerede pencereyi kaplamış; bir silüet. Adam var, bir adam; koca kafası dışarı taşmış pencere pervazından. Asağı bakıyor, boynu eğik, yüzü

karanlık. Belli belirsiz elleri, göğre doğru, yanlara açık. Avuçları ay kadar. Omuzları geniş mi geniş. Korkunç mu? Korkunç!

Cebo bir şeyler söylüyor, duymuyorum. Duyuyorum da sanki anlamıyorum ne dediğini. Miko korkuyla taş atıyor yukarı, adama, karanlığa doğru, kımıldayamıyorum. İsro, Miko, bir Cebo hariç hepsi ne bulurlarsa atıyorlar karaltıya doğru, karşı koyamıyorum. Azro durduruyor çocukları, ceplerindeki taşları boşaltıyor, eğilip alıyor çatal kemiği. Geriliyor geriliyor, var gücüyle fırlatıyor. Gördüm, kemik havada ılık çala çala, garip bir edayla, sanki süzülerek ama hızla yol aldı. Mehtap parlattı, cilaladı, keskinleştirdi, sivriltti, kımıldayamadım, göğsüme saplandı çatalı. Azro düşmüştü kemiği yukarı atarken yüzükoyun, üstüne düşüyorum, daha kalkamadı. Kaçıyor oğlanlar. Baka baka. Ağlaya ağlaya. Döne döne. Düşüm Azro'nun üstüne. Yarıldı göğsüm, içime girdi Azro, kemik tuttu bizi. Hiç duymadık, sanki biliyorduk, biliyoruz, hatta eminiz, İsro'nun düdüğü bu, yankılanıyor, uzaklarda...

Ş A H İ T

/// Yaşanmış hangi hikâye anlatıldığında gerçekliğini yitirmez ve yaşanmamış hangi hikâye anlatıldığında gerçek gibi değişmez?

Bu hassas ayırım göz önüne alındığında, anlatılan hikâye çok talihsiz bir yerde. Ellili yıllarda, ülkenin kuzeybatı şehirlerinden birinde. Anadolu ve Trakya'nın arasında kalmış, tenleri kara düşünceleri ak, deniz görmemiş insanların arasından, çoktan unutulmuş gitmiş bir kadınla erkeğin, okunduğunda olağan gelecek hikâyesi burada anlatılan.

Tümüyle kendi kurguladığı, kendi seçtiği kiple ve okuyucuların burun direklerini sızlatacak denli tuzak bir üslupta anlatsın isterdi bu hikâyeyi yazan. Oysa olayların canlı şahidinin anlattıklarını dikte etmekten başka hiçbir varlık gösteremedi. Bu kısa giriş ise, tek tesellisi.

~

Henüz on beş yaşındayken başlamıştı gizli aşkları. Meslerine su çeken dedelerin, tavuk kızlayan annelerin arasında.

Samanlığın böğründe

İki taneydiler önceleri. Biri pazardan alınma, beyaz. Diğeri dağdan aparma, boz. Küçüktüler, kurt gözlere görünmedi kötülükleri. Oynadılar, eğleştiler bilmeden tehlikeyi.

Hasatlar geçti aradan. Beyaz serpildi, Boz büyüdü. Biri el bezini, diğeri erbezini öğrendi.

Öğrendikleri sabah bulamadı kimse bizimkileri. Söğüt miskini babalar samanlığa girdiler, uzun tüneller buldular, terkedilmiş. Dağlara çıktılar, şehre indiler. Ne Boz var ne de Beyaz.

Fakat Muhtar biliyor. Sade adı Muhtar. O yaz mezarlığı yarıcıya vermedi. Kovaladı çocukları, sokmadı kimseyi. Hayat dallı mezar taşlarına ekmek, süt, yoğurt astı. Mezarlık elmaları yüz verdi o yaz, bin verdi.

Yazsonu çıka geldi Boz ve Beyaz. Beyaz'ın kucağında kıpırdak yoğurt torbası. Toplandı hemen köyün yaşlıları. İkiye ayırdılar üçünü.

Yıllarca göremediler birbirlerini. Elma tenli bebe okul çağına geldi. Muhtar'a öğretmen de destek vermişti, vekil bile yazmıştı, üç gün üç gecelik bir düğünle evereceklerdi geçmiş Boz'la Beyaz'ı.

Ayrılıklar bitmiş, aykırılıklar unutulmuştu. Üçüncü gecenin sonuydu. Düğünevindekiler gelinle damadı bekliyordu. En mutlusu da Muhtar'dı. Kucağında küçük şahit, türküler söylüyordu. Küçük şahit türküde Muhtar'a dede diyordu. Muhtar çocuğa sarılıp öpüyor, keyifle silahını çekiyordu. Tavan deniyordu, delinmesin tavan! Dayandığı pencereden elini çıkarıyordu yoldaki geceye neş-pes-pes saydırıyordu Muhtar.

Türkü o anda bitti. Neşeli naralar çığlıklarla bölündü. Beyaz ve Boz pencerenin az uzağında, elmaların altında yan yana yatıyordu. Hayat dallarını yosunlar örtmüştü. Muhtar duacılara simit dağıtıyordu. Yaz boyunca misafir kaldı. Daha anlatmadı.

İ Z L E K

İri, ince belli, geniş kalçalı, dışa dönük kibar ağızlı bir çay bardağımız bile olamadı. Sonradan olma kesme şekerlerin bir tanesi tam gelir hani. Paşabahçe'den altışar alırsın. Kesme cam olmaz, hem ağırdır hem sıcak tutmaz. Şişme olacak camı, hafif fakat billur bakacak. Kaşığın kenarı kalçalarını tarayacak karıştırırken, içinde tam dönecek, çayın ortasında kuyu yapacak, bir hortum, külah gibi aşağı doğru incelen.

43

Bu sırada eğileceksin bardağa, gözlerini kapayıp koklayacaksın. Dönüp bana "Ne güzel kokuyor, mis harman yapmışsın," diyeceksin.

Gözlerinde o sahte ifadeyi göreceğim. Bizi, zorla da olsa hoş tutmaya çalışan.

~

Her şeye son kez görüyormuş gibi bakıyorsun... Her şeyi son kez yapıyormuşuz gibi.

Bu bizim son tatilimiz, son merdiven ve son basamak bu; bu kopardığım, dirseğini eski günlerdeki gibi iştahla yediğim son odun ekmeği, yanı başımızda sek sek oynayan son çekirge bu, son gülümsemesi bu bir çocuğun...

~

Avuçlarımızı dolduran çay bardaklarımız olabiliirdi. Bunca hayhuyun içinde keyifle çay içecek, layıkıyla rakı dökecek bardaklar almaya gidebilirdik senle. Kırılırlar diye belki yedişer tane. Daha önce sıkıştırabilirdin elime ilk buluşmamızı. Tramvayda. Ben oluruna bırakmaz, sekiz yıl sonra karşılaşmamızı beklemezdin yazdığın çay bahçesine gelseydim. Nişanlanmazdım boşuna, sana yazıldığımı bilseydim... Beni aradığını hep.

~

Her şeye ilk kez görüyormuş gibi bakıyordun... Her şeyi ilk kez yaşıyormuşuz gibi.

Bu bizim ilk tatilimiz, ilk basamak ve ilk merdiven bu; bu kopardığım, dirseğini gelecek günlerdeki gibi iştahla yediğim ilk odun ekmeği, yanı başımızda sek sek oynayan ilk çocuk bu, ilk gülümsemesi bu bir çekirgenin.

Kollarını görüyordum ufukta. Yaşlı bir balinanın kuyruğu gibi. Kocaman ve kendinden emin. Yavaşça, bir kayboluyor bir görünüyor bana doğru geliyordun. Kıyıya. Ben seni bekliyordum, ben seni yüzeyde tutuyordum. Her kulacın, kolunu her atışında bana sarılıyor, bana tutunuyor, bana sığılıyor, benden hız alıyordun. Saçlarından, omuzlarından, göğsünden süzülüyordum; ekmek kenarı dirseklerinden şıpır şıpır kumlara damlıyordum. Güneş ensene vuruyordu, karşında bir kız çocuğu belirliyordu, koyu mavi bir mayo giymiştin, tokalı, paçaları uzun. Küçük kız uzanıp göğsünden bir kum tanesi alıyordu, eğilip kızı alnından öpüyordun, kız ağlıyordu, bendim, benden ne kadar da büyüktün, ne kadar da âşık!

Bu rüyanın gerçek olacağını söylemiştin sana anlattığımda. Ayrı kalacaktık iki koca yıl, gidecektin. İlk ayrılığımızdı bu ve ben son ayrılığımız sanıyordum.

~

Benden uzaktayken hangi bardaktan çay içtin, rakını kim döktü yudum yudum, kim göbek attırdı kapağına boş şişenin ağzında? Kim güldürdü seni? Nerenin havasıydı çalınan? Soluduğun? Anlatmadın. İlk ve son suskunluğundu bu. İlk ve son kez sormadım.

Sen uyurdun. Geceleri. Ben öğlen. Ölümün yakın olduğu saatleri huzurla geçirdiğini düşünürdüm... Göğsünün kalkıp indiğini görmeye çalışmamın o birkaç saniyelik karanlık telaşını bilmediğini. Burnuna ağzımı dayar, soluğunu çekerdim içime. Sana hayat veren bana da versin diye... Nefesin kesilirse benimki de kesilsin. Saçmaydı. Kondurmazdım. Gençtik. İkimiz de.

~

Nefesini izliyorum. Öğlenleri de artık.

İsmarladığım paket geldi. Kanepede kestiriyorsun. Tam istediğim gibi bardaklar, özlediğimiz gibi. Uyanınca, uzandığın yerden kalkınca çay içeceğiz yeni bardaklarımızla, rakı koyacağım sana, ilk kez içiyormuş gibi yudumlayacağız. Havan olacağım, diz vuracaksın bana. Terleyeceksin, göğsün daha hızlı kalkıp inecek. Daha sık gireceğim içine, ıslak dudaklarından sızacağım, burun deliklerinden süzüleceğim, ciğerlerine, kalbine, damarlarına, hücrelerine...

Odaya döndüğümde, beni dışına attığında temizleneceğim bir çabuk, süslenip güzelleşeceğim, gireceğim tekrar içine.

Sonra, çakırkeyif saatinde, kapak hoplatmaya az kala, sana soracağım. İlk ve son kez. İki yılda ne oldu sana, yarım asır önce, kim girdi içine, kötülüğünü bıraktı, yedi bitirdi seni, güçsüz kaldın en olgun vaktinde? Gülümseyecek, cevap vereceksin, her zamanki gibi, yavaşca...

"Ölümün yakın olduğu saatleri artık bilemiyorum."

Gözlerinde o şahte ifadeyi göreceğim. Bizi, zorla da olsa hoş tutmaya çalışan.

Ahmet Salman'a...

T E M R İ N

/// Sırtüstü yatardık. Saatlerce ezdiğimiz, gölge düşür-
düğümüz, yüzüne bakmadığımız tahta döşeme öcünü alırdı to-
zuyla, çamuruyla, izmaritiyle, gazoz kapağı, cikleti, budağı,
çivisiyle.

Önce kalça ve sırt kemikleri yerleşir. Avuçlar tavana,
ayaklar hafif aralık, alınlar ışığa. Madam dairenin ortasında
dururdu.

"Şimdi gözlerinizi kapayın ve hiçbir şey düşünmeyin."

Aslında şimdi değil, birazdan.

"Susunca."

Sırtınızdaki engeli iteleyin. Gözlerinizin ardını temizleyin.
Karanlık değil, aydınlık değil, boşluk. Bedeniniz hiçbir yere
bağlı değil, düşünceleriniz de. Sanki, her şeyinizi yitirmişsiniz.
Yitirmiş de değil, sanki, sanki hiçbir şeyiniz yokmuş. Kol-
larınız, bacaklarınız, göğsünüz, saçlarınız, kulak, göz, burun,
cinsiyetsiz. Sadece beyniniz. Beyniniz de değil, düşünceleriniz.
Düşünceniz. Sanki şu an yoksunuz. Herhangi bir yerde
değilsiniz, hiçbir ses duymuyorsunuz, hiçbir yere gitmediniz,
hiçbir yerde değilsiniz, hiçbir yere ait değilsiniz. Kumultısız

duruşunuz, bunu sağlayan düşünceniz sizin değil. Zamanı ayaklarınızın altından çekiniz.

Kimbilir ne kadar. Duymadan, bilmeden, düşünmeden, düşünmemeyi istemeden kaç saat geçer bilmezsiniz. Kara lastiğin dokunuşu, döşemenin çok derinden inleyişi, dalga dalga yayılışı, kulağınızın kenarında bekleyişi. Şimdi duyularınızın olduğunu bilme zamanı. Madam bastonu bir kez daha yere vurup yapmanız gerekenleri söylerdi. Ağzından çıkanlar sanki söz değildi, ses değil, düşünceydi.

"Şimdi bir bacağınızın olduğunu düşünün."

Sadece bir tane. Tek. Sağda. Hiçbir yere bağlı olmayan, ayağı ve beş parmağı olan. Bizimdi, kendimizin. Geçen belirsiz süre içinde sahip olduğumuz, duyumsayabildiğimiz tek şey. Bir bacak.

Onu nasıl isterseniz öyle şekillendirebilirdiniz. Dar ve uzun, pürüzsüz ya da çilli, yumurta adaleli, diz kapakları sivri ve dışarı, ayak bilekleri ince ve oylumlu.

O derin, çok derin değil, hafifçe aşağı inen ortada dönüveren sonra tekrar yukarı çıkan güzelim oyukta bir gözyaşı damlası durabilir, eğilip içebilirdiniz. Biraz daha kısaltıp sıkı etli, yanık tenli, terli, ısınmış, yorgun, kıllı bir bacak sahibi olabilirdiniz. Diğer bacağınızla birleştirip ortasına dilediğiniz düşünceyi kondurabilirdiniz.

"Düşünceleriniz ona ulaşsın. Emir verin, kımıldasın!"

Yavaşça sağa, sola, yukarı ve aşağı hareket ederdi. Bilinçle. Bilerek. Size ait devinimlerle. Hep sizinmiş, dışınıza çıkıyormuş.

Tam beş dakika kımıldamadan nerede olduğumuzu, ne yaptığımızı, kim olduğumuzu, herhangi bir uzvumuzu unutup unutmadığımızı düşünmemizi söylerdi Madam ve bu beş dakikayı bizim kestirmemizi isterdi.

Beş dakika düşüncesi dayanılmaz olurdu. Yeniden doğduğumuzu, şekle sekte vurduğumuzu, döşemeyi, çiviye, sakızı, tozu, beraberliğimizi, o kadar emrin sadece kendimize verildiğini sanırken birbirimizi, birbirimizi, yalnız olmadığımızı anlardık. Hiçbir yere gitmek istemez, hiçbir yerde kalmak isterdik.

Gözlerimizi açtığımızda öleceğimizi sanırdık.

U Ç U R U M

/// Bazen bilmeden, istemeden koluna değiyor parmakları. Ürperiyor. Bir başkası dokunuyormuş, bir başkasına dokunuyormuş gibi. Kendine bakıyor, yatakta zamana karşı uzanan bedenine. Bazen ne kadar tanıdık, bazen ne kadar gizemli ve ulaşılmaz. Ulaşılmaz kılan ona sahip olamayışı. Artık.

Ağaca tırmanmak istiyor; bile isteye üstteki en cılız dala tutunmak, gövdesini boşluğa bırakmak, çırpınmak, sallanmak; aşağıda köşelerinden sıkı sıkı tuttukları çarşafı ağızları açık ona bakan şeytantırnaklı çocuklara olgun dutları yollamak.

Bahçeye çıkıyor; bahçe, hatırında kaldığı gibi. İplerde, şimdinin daracık arka balkonlarındaki gibi kısacık iplerde değil, bahçeyi boydan boya bölen, bahçeye dalgın girenin kulaklarını uçuran iplerde asılı, evin karşılama töreni sorumlusu olduğunu göğsünü kabarta kabarta gösteren sakız kokulu çamaşırların arasında yürüyor.

İsli, içi kalaylı bakır kazandan çevire çevire çıkarılmış, iki ucundan karşılıklı tutulmuş, ters yönle ağır ağır burkulmuş, burdukça şıpidik terlikleri yaklaştırmış, pörsümüş elleri

kavuşturmuş, derken ikiye katlanmış, sonra gevşemiş açılmış, dört ucundan silkelenmiş sallanmış, bezle silinen ipe boylu boyunca uzanmış, buharı tüten, kokusu iç açan çarşafların arkasından bakıyor.

Nemli, buğulu, serin son günleri görüyor. Yürürken yürürken kolunu boynunu çarşaflara sürüyor; duruyor, ellerini açıyor; yüzünü çarşafın ortasına gömüyor.

İşte sarmalandı, sırtında mermerin soğukluğu. Yıkandı, paklandı. Yukarıda mırıltılar, inlemeler, ağlamalar. Yerde derme çatma bir sandık. Sandığa konacak, kapağı kapanacak, tülbent baş ucunda avluda bekleyecek. Sırayla gelecekler yanı başına, öyle duracaklar, tek tek süzecek hepsini, doya doya bakacak.

Maskeli adamlar üzerine eğiliyorlar. Maske takmışlar, demek ki onlara bulaştıracakları bir kötülüğü var, tehlikeli bir şeyi var. Elleriindeki kordonları boynuna doluyorlar, burnuna tıktırıyorlar. Bir görünüp bir yitiyorlar. Bir konuşup bir susuyorlar. Vahvahlıyor komşular, çoluk çocuk, çıkçıkılıyorlar.

Bakin çocuklar, yatak odası burası. Şu, musaf kesesi, hayatın muskası. Burası evin diğer odalarından çok farklı. Bakın, iyi bakın ilk bakışta masum görünür. Türlü sırların örtüldüğü, seslerin duvarlarında fış fış sallandığı mışıl mışıl uyuduğu, eşyaların gözünü kapadığı, perdelerin kollarını çattığı; en değerli eşyasının ahşap dolabın en dibinde, evliliğin üçüncü yılında alınma, omuzları çökük, yorgun, naftalin tiryakisi yalancı bir kürk olduğu; kapısı yabancıya kapalı mezarlıktır burası. Günah girer içeriye, günah çıkmaz dışarıya.

Bir baykuş vardır, Çin malı saatin ortasında, yatağın yanında durur, tak tak diye çalışır.

Bakın çocuklar; bu sol, bu sağ. Baykuşun gözleri bir o yana bir bu yana kayar. Sağ elini kaldırırsın, parmaklarını açarsın, alının hizasında sola doğru sallarsın; saçların düzeldi. Ne oldu? Saçın sola yol aldı. Bakın şimdi aynaya, kenardaki fotoğrafa. Saçlarım ne yönde? Doğru. Sağda. Zamanı gelmeden yönünü değiştirin siz de. Ben daha yeni yaptım, sağ elimi bıraktım. Sol elle yiyorum, aynı elle tarıyorum saçımı, hapşırırken bu el kapatıyor ağzımı.

Esnerken de kapatın ağzınızı, ellerinizle. Ellerinize iyi bakın. Onları korunmak için kullanmayın, koruyun; ellerinizden kalem tutarken korunun. Bu oğlan var ya bu oğlan, ona aldırma, sakın örnek almayın. Ne düşünsem yazıyor, hışır hışır hışır ediyor, kâğıt semiriyor. Şimdi yavaşça çıkın, yorul-
dum, onu da alın yanınıza misket oynatın, gazoz kapaklarını yamyassı edip ne yaptığınızı anlatın, dut yedin, erik çaldırın, mezarlık kurnasından nasıl su içilir gösterin, çıplak ayak gezdirin, yolunu kaybettirin. Gitsin kibrit kutusunda sinek biriktirsin.

Bazen bilmeden, istemeden uykuya dalıyor; ağzıyla yastığa resim çiziyor, sızan tükrüğüyle kurşun döküyor; uykusu ağırlaşıyor, çarşafın kırışıkları derinleşiyor, teslim oluyor.

Çok geçmeden, bir uçurumdan boşluğa düşmenin telaşıyla çırpınarak uyanıyor. Bedenini yokluyor; boşluğa düşmeden uyanmanın şüphesiyle, uyanık olmanın kaygısıyla, tekrar uykuya dalacağını bilmenin korkusuyla.

1993-1994 Kanlıca, Yalıkavak, Antalya

DOĞAN YARICI

Haziran 1967. İstanbul/Paşabahçe doğumlu Doğan Yarıcı liseyi bitirir bitirmez Levent Kırca Tiyatrosu'nda çalışmaya başladı.

Üç yıllık asistanlık ve oyunculuk döneminin ardından 1987-90 yılları arasında çocuklar için tiyatro yaptı. Fazıl Hüsnü Dağlarca'nın Balina ile Mandalina adlı şiirini aynı adla oyunlaştırdı ve yönetti.

1987 yılında reklamcılığa başlayan Doğan Yarıcı en genç reklam yazarı sıfatıyla da Reklam Yazarları Derneği'nin kurucuları arasında yer aldı

Doğan Yarıcı uzun bir süredir emek verdiği hikâyeciliğinin ilk kitabı olan Evlâ'nın ardından ikinci öykü kitabı Kemik'le Türk okuyucusunun karşısına bir kez daha çıkıyor.

ISBN 975-329-026-8

1400000